

Kommuniké från Betalningsrådets trettonde möte

17 mars 2021

Betalningsrådets trettonde möte ägde rum digitalt onsdagen den 17 mars 2021 under ledning av förste vice riksbankschef Cecilia Skingsley. Vid mötet redogjorde deltagarna för aktuella frågor med beröring till rådets arbete. De arbetsutskott som tillsatts av rådet informerade om det arbete som utförts sedan föregående möte.

Mötet inleddes med att medlemmarna informerade om aktuella frågor. Kravet på **stark kundautentisering (SCA)** trädde i kraft vid årsskiftet (s.k. "supervisory flexibility period" sedan september 2019). Överlag har övergången gått bra, men bristen på harmonisering i Europa betyder att svenska kortköp kan nekas vid köp i länder som inte infört de nya reglerna. Flera av medlemmarna är också involverade i det **Svenska transformationsprogrammet** – som är ett samarbete mellan P27, Bankgirot, Svenska Bankföreningen och åtta banker – i syfte att planera för och kommunicera med hela marknaden om övergången till ny betalinfrastruktur baserad på nordiska regelverk. Rådets medlemmar tog även upp andra aktuella frågor som **Tillgänglighetsdirektivet, EU:s digitala finanspaket, E-legitimation samt Utredningen om statens roll på betalningsmarknaden.**

Finansinspektionen ska ha ett möte med samtliga banker som tillhandahåller **Swish** för att diskutera vilka konkreta åtgärder som bankerna planerar för att minska störningar i framtiden och förbättra tillgängligheten i tjänsten. **Konkurrensverket** har fått i uppdrag av regeringen att följa upp utvecklingen inom e-handeln i Sverige. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2021. PTS årliga **innovationstävling Betaltjänster för alla** söker lösningar för att hjälpa folk att göra digitala betalningar. **PTS tillsynsuppdrag om tillgängligheten för kontantjänster** började gälla den 1 januari 2021. Den 8 april publicerar **Swedish Fintech Association** sin årliga rapport. I samband med publiceringen anordnas ett webinar. **Länsstyrelsernas årliga betaltjänstkongress** ska hållas 13-14 april 2021.

Riksbanken gav en rapport från **Kontanthanteringsrådets möten**. Kontantomsättningen har stabiliserats på en nivå som är omkring 25 procent lägre än innan pandemin. Det är troligt att minskningen i kontantomsättningen till viss del kommer att bli bestående när grupper som tidigare har handlat med kontanter har gått över till digitala betalmedel. Mängden **falska sedlar** i Sverige har ökat under 2020. De förfalskningar som upptäcks är främst 500-kronorssedlar av låg kvalitet. Riksbanken berättade även att Bank for International Settlements (BIS) ska sätta upp ett **nordiskt innovationscenter** i Stockholm i samarbete med centralbankerna i Danmark, Island, Norge och Sverige.

Betalningsrådet beslutade att Riksbanken inom ramen för rådets arbete under 2021 ska påbörja arbetet med en **Kostnadsstudie** som mäter de samhällsekonomiska kostnaderna för olika betalsätt i Sverige. Den senaste motsvarande studien i Sverige är baserad på data från 2009.

Det noterades att det pågår många resurskrävande initiativ inom betalningsområdet och att Riksbanken därför ska göra så mycket som möjligt för att förenkla och underlätta rapporteringen. Betalningsrådet ska tillsätta en referensgrupp.

På mötet informerades rådet även om Riksbankens pilotprojekt för att ta fram förslag till en teknisk lösning för **e-krona**. Avtalet med Accenture är förlängt ytterligare ett år (t.om. februari 2022). Under etapp två ska Riksbanken ansluta externa deltagare till testmiljön, ta fram stöd för adressering av betalningar via alias och utveckla stöd för betalningar i offlineläge. Projektet ska även etablera stöd

för betalningar med e-krona i betalterminal vid fysiska inköpsstället, samt utvärdera nätverkets prestanda och skalbarhet.

Riksbanken informerade att betalningssystemet RIX i maj 2022 ska kompletteras med en ny tjänst, **RIX-INST**, som gör att betalningar kan avvecklas mellan banker i realtid dygnet runt och året om i centralbankspengar. Tjänsten ska använda TIPS-plattformen som utvecklats och drivs av Eurosystemet. Mot bakgrund av det växande intresset för gränsöverskridande betalningar och avsaknaden av "pan-europeiska" valutaöverskridande avvecklingslösningar inom EU undersöker ECB och Riksbanken också möjligheten att använda TIPS-plattformen för att avveckla omedelbara betalningar mellan olika valutor som EUR och SEK.

Statusrapport Utskottet för tillsyn och reglering

Ordföranden (Riksbanken) berättade att en gästtalare berättat om Riksbankens arbete med RIX-INST. Finansdepartementet har informerat om EU:s digitala finanspaket som bl.a. innehåller förslag på att se över Finalitydirektivet och PSD2. Utskottet har noterat att bedrägerierna har minskat sen kravet på stark kundautentisering trädde i kraft. Andra aktuella frågor som utskottet diskuterat är kontaktlösa betalningar, pandemins påverkan på betalningsmarknaden, samt Brexit.

Statusrapport Utskottet mot bedrägerier och penningtvätt

Ordföranden (Riksbanken) berättade om aktuella frågor som utskottet diskuterat. SAMLIT, Swedish Anti-Money Laundering Intelligence Initiative, övergår från projekt till permanent samarbete mellan banker och polis. En ny EU-myndighet för penningtvättstillsyn ska inrättas, och Utredningen om stärkta åtgärder mot penningtvätt har fått förlängd utredningstid till 31 maj 2021. IMF analyserar på begäran av myndigheterna i Norden-Baltikum hot och sårbarheter kopplade till penningtvätt. Utskottet har även diskuterat en enkätundersökning från Svensk Handel om IT-relaterad brottslighet.

Statusrapport Utskottet för betaltjänsters tillgänglighet

Ordföranden (Länsstyrelsen Dalarna) informerade att utskottet diskuterat Länsstyrelsernas rapport [Bevakning av grundläggande betaltjänster 2020](#). Covid-19 har bidragit till en påskyndad minskning av kontantomsättningen i samhället. Det blir allt svårare att vara delaktig i samhället för de individer som inte är digitala. Samtidigt har den digitala delaktigheten fått en skjuts under året. Ordföranden berättade även att Stefan Ingves deltog i Länsstyrelsen i Stockholms läns podd Digitala seniorer.

Statusrapport Utskottet mot kris och sårbarheter i betalningssystemet

Ordföranden (Riksbanken) berättade att utskottet har fått information om arbetet med e-krona och beredskap. På kommande möten ska utskottet diskutera utredningen om civilt försvar, samt transformationen av den svenska betalningsmarknaden.

Statusrapport Referensgrupp för Betalningsstatistik

Referensgruppen har inte haft något möte under året. Ordföranden (Riksbanken) informerade att rapporteringsverktyget för Riksbankens insamling av Betalningsstatistik är försenat. Rapportering avseende 2020 sker därför via Excel.